

EBRD očekuje pad hrvatskog gospodarstva u 2020. od 8,5 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Četvrtak, 01 Listopad 2020 14:42
Objavljeno: Četvrtak, 01 Listopad 2020 14:42

Hrvatsko gospodarstvo past će ove godine pod utjecajem koronakrize 8,5 posto, procijenila je Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) u najnovijem izvješću, predviđevši povratak na pretpandemijsku razinu krajem 2022. godine.

To je izraženiji pad nego u Vladinim smjernicama za izradu državnog proračuna, kojima se projicira pad BDP-a za ovu godinu od osam posto.

Najnovija EBRD-ova procjena predviđa dublji pad hrvatskog BDP-a u ovoj godini nego u svibnju kada je banka prognozirala da će se aktivnosti smanjiti sedam posto.

U 2021. godini hrvatsko gospodarstvo trebalo bi porasti 3,5 posto, znatno slabije no što je EBRD prognozirao u svibnju, kada je očekivao 6-postotni rast.

Prognoze za hrvatsko gospodarstvo u idućoj godini polaze od pretpostavke o postupnoj normalizaciji ekonomske aktivnosti u samoj zemlji i u njezinim glavnim ekonomskim partnerima, naglašavaju u EBRD-u.

Upozoravaju ujedno da u procjenama za iduću godinu uvelike pretežu rizici koji bi mogli zakočiti rast, s obzirom na mogući snažniji drugi val zaraze Covidom 19.

Povratak hrvatskog gospodarstva na razinu iz 2019. EBRD predviđa u četvrtom tromjesečju 2022. godine, najkasnije među zemljama u regiji srednje Europe i Baltika.

Slabiji oporavak i u široj regiji

U široj regiji srednje Europe i Baltika u koju EBRD svrstava i Hrvatsku, gospodarstvo bi ove godine trebalo pasti 4,4 posto, neznatno snažnije no što je banka predvidjela u svibnju.

U 2021. aktivnosti bi trebale porasti istim tempom kao i u Hrvatskoj, 3,5 posto, čime je EBRD osjetno snizio procjenu iz svibnja kada je predvidio 4,6-postotni rast.

Prognoze su obilježene visokom razinom neizvjesnosti i u određenoj mjeri ovise o točnosti prvih procjena za prvu polovinu ove godine, upozorava banka.

U tom je razdoblju BDP na razini EBRD-a pao 3,2 posto, u regiji srednje Europe i Baltika 4,3 a u Hrvatskoj 7,4 posto, pokazuje izvješće.

Pad je u prvih šest ovogodišnjih mjeseci bio blaži no što se očekivalo zahvaljujući snažnom oporavku osobne potrošnje od svibnja, kada su vlade počele ublažavati koronamjere.

Vlade su ujedno izdašnim fiskalnim injekcijama poduprle zaposlenost i likvidnost kompanija, ublaživši donekle posljedice koronakrize ali regija već bilježi drugi val zaraze i određeni stupanj održavanja distance vjerojatno će biti neizbježan, posebno u sezoni gripe, upozorava EBRD.

Ublaženi propisi o potrošnji novca iz fondova Europske unije trebali bi potaknuti javna ulaganja, procjenjuju u EBRD-u, dok će ona privatnog sektora vjerojatno ostati prigušena.

U banci ukazuju i da su prognoze vezane i za moguće nove mjere suzbijanja pandemije i reakcije ljudi koji bi na kontinuiranu prisutnost virusa mogli odgovoriti samoinicijativni održavanjem fizičke distance.

Trajna šteta?

Pandemija bi mogla prouzročiti trajnu štetu u nekim sektorima, upozorava banka, izdvajajući turizam.

Gospodarski pad bit će u ovoj godini najdublji u zemljama uvelike ovisnima o vanjskim izvorima prihoda, kao što su Hrvatska, Albanija, Cipar, Grčka i Crna Gora, koje su ove godine izgubile veći dio turističke sezone, napominje banka.

Drugim sektorima, poput internetske maloprodaje, mogla bi pak ići na ruku ubrzana digitalizacija, dodaju.

U cijeloj regiji koju EBRD pokriva aktivnosti bi ove godine trebale pasti 3,9 posto i približiti se pretpandemijskoj razini krajem iduće godine, uz procijenjenu stopu rasta u 2021. od 3,6 posto.

U svibnju banka je za cijelu regiju prognozirala 3,5-postotni pad u ovoj godini i snažniji oporavak u 2021., procijenivši rast na 4,8 posto.

Teret prebačen na leđa slabije plaćenih i obrazovanih
Koronakriza je ostavila je dublji trag na životima ljudi u zemljama koje pokriva EBRD nego u razvijenoj Europi, pokazalo je istraživanje EBRD-a i njemačkog instituta ifo, priloženog najnovijim prognozama.

Tako je u zemljama EBRD-a čak 73 posto ispitanika navelo da ih je kriza Covida 19 osobno pogodila. U zemljama razvijene Europe njihov udio iznosi 41 posto, uz načelno izdašnije mjere državne potpore.

Više je zemalja bilježilo gubitak radnih mjesta i zatvaranje poduzeća nego u globalnoj financijskoj krizi, a teret krize nesrazmjerno je prevaljen na leđa građana s nižim stupnjem obrazovanja i manjim prihodima, navodi se u priopćenju EBRD-a.

Radnici u zemljama EBRD-a dosada su se više oslanjali na dodatne poslove kako bi popravili kućni budžet nego u vrijeme financijske krize a petina njih navodi i da dulje rade na postojećim radnim mjestima a isti je i udio onih koji su potražili paralelni posao.

Veća pomoć, veći i optimizam

U odvojenom je istraživanju EBRD utvrdio i da su mala i srednja poduzeća optimističnija u očekivanju oporavka u onim zemljama čije su vlade osigurale veće mjere potpore.

Rezultati istraživanja pokazuju i da kriza najteže pogađa mala i srednja poduzeća u sektoru ugostiteljskih i usluga rekreacije, te maloprodaje, lake industrije i građevinarstva.

EBRD očekuje pad hrvatskog gospodarstva u 2020. od 8,5 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Četvrtak, 01 Listopad 2020 14:42

Objavljeno: Četvrtak, 01 Listopad 2020 14:42

U nekih 40 posto malih i srednjih poduzeća obuhvaćenih istraživanjem promet je u prvom ovogodišnjem tromjesečju više nego prepolovljen, pokazuje izvješće.

Izvoznici su bili teže pogođeni i iskazali su veći pesimizam kada je u pitanju oporavak, što odražava široka ograničenja putovanja i zatvaranje granica, navodi se u EBRD-ovom izvješću. (Hina)

